

Αποδελτίωση Δημόσιας Διαβούλευσης Κανονισμού Παροχής Υπηρεσιών Εμπιστοσύνης

1. Γενικά

Στη Δημόσια Διαβούλευση αναφορικά με τον ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ, συμμετείχαν απαντώντας έξι (6) φορείς και κανένας ιδιώτης. Πιο συγκεκριμένα απάντησαν οι:

1. ΟΜΙΛΟΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ (αρ. πρωτ. ΕΕΤΤ 30325/26-10-2017),
2. Εταιρεία Ακαδημαϊκό Διαδίκτυο Α.Ε. (GUnet) και Αρχή Πιστοποίησης των Ελληνικών Ακαδημαϊκών και Ερευνητικών Ιδρυμάτων (HARICA) (αρ. πρωτ. ΕΕΤΤ 30326/26-10-2017),
3. ADACOM S.A. (αρ. πρωτ. ΕΕΤΤ 30125/25-10-2017),
4. ΟΤΕ ΑΕ (αρ. πρωτ. ΕΕΤΤ 6761/25-10-2017), τα σχόλια της οποίας χαρακτηρίζονται εμπιστευτικά
5. COSMOTE Κινητές Τηλεπικοινωνίες ΑΕ (αρ. πρωτ. ΕΕΤΤ 6762/25-10-2017), τα σχόλια της οποίας χαρακτηρίζονται εμπιστευτικά,
6. QMSCERT ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ (αρ. πρωτ. ΕΕΤΤ 30327/26-10-2017).

2. Κατάταξη ανά συμμετέχοντα

Οι απαντήσεις των ανωτέρω ανά συμμετέχοντα στη Δημόσια Διαβούλευση έχουν ως εξής :

1. Ο ΟΜΙΛΟΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ κατέθεσε σχόλια για το Άρθρο 5.
2. Η Εταιρεία Ακαδημαϊκό Διαδίκτυο Α.Ε. (GUnet) και Αρχή Πιστοποίησης των Ελληνικών Ακαδημαϊκών και Ερευνητικών Ιδρυμάτων (HARICA) κατέθεσε σχόλια για τις Αιτιολογικές Σκέψεις και για τα Άρθρα 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14 και τα Παρατήματα 1, 2, 3, 4, 5.
3. Η εταιρεία ADACOM S.A. κατέθεσε σχόλια για τα Άρθρα 6, 7, 9, 11, 12.
4. Η εταιρεία ΟΤΕ ΑΕ κατέθεσε εμπιστευτικά σχόλια για τα Άρθρα 4, 5, 10, 11, 12.
5. Η εταιρεία COSMOTE Κινητές Τηλεπικοινωνίες ΑΕ κατέθεσε εμπιστευτικά σχόλια για τα Άρθρα 4, 5, 10, 11, 12.
6. Η εταιρεία QMSCERT ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ κατέθεσε σχόλια για τα Άρθρα 9 και 10.

3. Κατάταξη ανά Άρθρο του Κανονισμού

Οι απαντήσεις των ανωτέρω επί του Κανονισμού έχουν ως εξής:

Επί του Άρθρου 2

Ένας εκ των συμμετεχόντων πρότεινε να υιοθετηθεί ακριβώς η επίσημη μετάφραση στις ορολογίες του Κανονισμού για τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης τις οποίες αφορά.

Για λόγους ακριβούς αποτύπωσης, για τον ορισμό των υπηρεσιών εμπιστοσύνης ακολουθείται ο Κανονισμός eIDAS, οπότε η παράγραφος τροποποιείται ως εξής:

«Υπηρεσίες Εμπιστοσύνης: είναι οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες που παρέχονται κατά κανόνα έναντι αμοιβής και έχουν ως αντικείμενο ένα από τα ακόλουθα:

α) στη δημιουργία, εξακρίβωση και επικύρωση ηλεκτρονικών υπογραφών, ηλεκτρονικών σφραγίδων ή ηλεκτρονικών χρονοσφραγίδων, ηλεκτρονικών υπηρεσιών συστημένης παράδοσης και πιστοποιητικών που σχετίζονται με τις υπηρεσίες αυτές, ή

β) στη δημιουργία, εξακρίβωση και επικύρωση πιστοποιητικών για επαλήθευση της ταυτότητας ιστοτόπων, ή

γ) στη διαφύλαξη ηλεκτρονικών υπογραφών, σφραγίδων ή πιστοποιητικών που σχετίζονται με τις υπηρεσίες αυτές»

Επί του Άρθρου 3

Στην παράγραφο 3.3, ένας εκ των συμμετεχόντων πρότεινε να αντικατασταθεί η φράση «Εγκεκριμένα Πιστοποιητικά ηλεκτρονικής υπογραφής ή Εγκεκριμένες ηλεκτρονικές σφραγίδες» από «Εγκεκριμένες Υπηρεσίες Εμπιστοσύνης».

Για λόγους πληρότητας, το σχόλιο γίνεται δεκτό, οπότε η παράγραφος διαμορφώνεται ως εξής:

« 3.3 Κάθε Πάροχος Υπηρεσιών Εμπιστοσύνης που παρέχει Εγκεκριμένες Υπηρεσίες Εμπιστοσύνης εκτός από τα στοιχεία του σημείου 2 ανωτέρω, υποβάλλει όσα προβλέπονται στο Άρθρο 6 περί έναρξης εργασιών.»

Ένας εκ των συμμετεχόντων ζητά να διευκρινιστεί τι θα συμβεί σε περίπτωση που δεν θα πληρωθεί το ετήσιο τέλος.

Σε κάθε περίπτωση παραβίασης των υποχρεώσεων του Κανονισμού, ισχύει/εφαρμόζεται το Άρθρο 13 του παρόντος, οπότε η παράγραφος δε χρήζει τροποποίησης και μένει ως έχει.

Επί του Άρθρου 4

Ένας εκ των συμμετεχόντων ζητά να προστεθεί μια εισαγωγική παράγραφος που να αναφέρει «Σε συνέχεια των διατάξεων που αναφέρονται στο Άρθρο 19 του Κανονισμού...»

Για λόγους απλότητας του κειμένου και με δεδομένο ότι ο εν λόγω Κανονισμός αποτελεί εφαρμογή του Κανονισμού eIDAS στην ελληνική έννομη τάξη, το σχόλιο γίνεται ως περιττός πλεονασμός, οπότε η παράγραφος δε χρήζει τροποποίησης και μένει ως έχει.

Στην παράγραφο 4.2, ένας εκ των συμμετεχόντων πρότεινε να αντικατασταθεί η φράση «...για οποιαδήποτε παραβίαση της ασφάλειας ή απώλεια της ακεραιότητας...» από «οποιαδήποτε παραβίαση της ασφάλειας (ιδιωτικότητα, ακεραιότητα, διαθεσιμότητα) που έχει σημαντικό αντίκτυπο...». Λόγω του ότι στη διεθνή βιβλιογραφία, η ασφάλεια ορίζεται ως επίπτωση στην Ιδιωτικότητα (Confidentiality), Ακεραιότητα (Integrity), Διαθεσιμότητα (Availability). Οτιδήποτε επηρεάζει αυτές τις τρεις συνιστώσες, επηρεάζει την «ασφάλεια». Κατά συνέπεια, είναι πλεονασμός το να αναφερθεί στην ίδια πρόταση «η ασφάλεια ή απώλεια της ακεραιότητας» διότι η «ακεραιότητα» περιλαμβάνεται στην «ασφάλεια».

Η «απώλεια της ακεραιότητας» αναφέρεται μεταξύ άλλων και στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, οπότε δε θεωρείται ότι περιλαμβάνεται στην έννοια της ασφάλειας, οπότε η παράγραφος δε χρήζει τροποποίησης και μένει ως έχει.

Στην ίδια παράγραφο 4.2, ένας άλλος εκ των συμμετεχόντων αναφέρει πως το διάστημα των 24 ωρών είναι πολύ σύντομο και πρότεινε να αντικατασταθεί με διάστημα δύο εργασίμων ημερών.

Το διάστημα των 24 ωρών αναφέρεται ρητά στον Κανονισμό eIDAS, Άρθρο 19, παρ. 2, ως εκ τούτου παραμένει.

Επί του Άρθρου 5

Ένας εκ των συμμετεχόντων αναφέρει σχετικά με την κατάταξη του επιπέδου 3 επίδρασης συμβάντων πως «Η υπάρχουσα διατύπωση είναι προβληματική ή έστω ανεφάρμοστη για τις περιπτώσεις ολιγόλεπτων διακοπών στην παροχή κάποιων υπηρεσιών» και προτείνει τη διατύπωση «επηρεάζεται μέρος των πελατών/υπηρεσιών σε σημαντικό βαθμό».

Το επίπεδο επίδρασης δεν αναφέρεται σε χρονική διάρκεια των συμβάντων, οπότε η παράγραφος δε χρήζει τροποποίησης και μένει ως έχει.

Ένας εκ των συμμετεχόντων ζητά περαιτέρω διευκρίνιση των επιπέδων των ενδεικτικών συμβάντων που αναφέρονται στην παράγραφο 5.2.

Η αναφορά των συμβάντων είναι ενδεικτική και το επίπεδο άνω του 3 θα καθορίζεται κάθε φορά κατά περίπτωση και ανάλογα με το βαθμό επιρροής όπως ορίζεται στην παράγραφο 5.1.

Ένας εκ των συμμετεχόντων ζητά αναδιατύπωση ή αφαίρεση κάποιων περιπτώσεων συμβάντων της παραγράφου 5.2.1.

Τα συμβάντα που αναφέρονται στην παράγραφο 5.2.1 είναι ενδεικτικές περιπτώσεις συμβάντων παραβίασης ασφάλειας και ως εκ τούτου η παράγραφος δε χρήζει τροποποίησης και μένει ως έχει.

Ένας εκ των συμμετεχόντων αναφέρει ότι το συμβάν υποβαθμισμένης ή μη διαθέσιμης υπηρεσίας στην παράγραφο 5.2.1 φαίνεται να είναι πρόβλημα επιπέδου 2 και ότι δεν επηρεάζει τον συνδρομητή ο οποίος απλά θα πρέπει να δοκιμάσει αργότερα.

Η μη διαθεσιμότητα υπηρεσίας επηρεάζει τον/τους πελάτη/ες τη στιγμή που χρειάζονται να τη χρησιμοποιήσουν και άρα αναλόγως του βαθμού επίδρασης μπορεί να χαρακτηριστεί συμβάν επιπέδου 3 και άνω σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5.1. Ως εκ τούτου η παράγραφος δε χρήζει τροποποίησης και μένει ως έχει.

Ένας εκ των συμμετεχόντων αναφέρει ότι η μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση σε, διαγραφή ή αλλαγή των προσωπικών δεδομένων των πελατών του παρόχου στην παράγραφο 5.2.1 φαίνεται να είναι πρόβλημα επιπέδου 2 και ότι δεν επηρεάζει τον συνδρομητή.

Η τροποποίηση προσωπικών δεδομένων των πελατών του παρόχου αποτελεί σαφώς συμβάν παραβίασης ασφαλείας το οποίο επηρεάζει σοβαρά τον πελάτη και άρα είναι επιπέδου 3 και άνω σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5.1. Ως εκ τούτου η παράγραφος δε χρήζει τροποποίησης και μένει ως έχει.

Ένας εκ των συμμετεχόντων ζητά να προσδιοριστούν οι όροι CA, VA, TSA, RA κλπ. για την παράγραφο 13.

Για λόγους πληρότητας και ακριβούς διατύπωσης, η παράγραφος τροποποιείται ως εξής:

«13. Λεπτομερή στοιχεία που επηρεάστηκαν: πλατφόρμα Αρχής Πιστοποίησης (CA), πλατφόρμα Αρχής Επικύρωσης (Validation Authority - VA), πλατφόρμα Αρχής Χρονοσφραγίδας (Timestamping Authority - TSA), Πλατφόρμα Αρχής Εγγραφής (Registration Authority - RA), πλατφόρμα δημιουργίας και επικύρωσης υπογραφών / σφραγίδων, πλατφόρμα διατήρησης υπογραφών / σφραγίδων, πλατφόρμα υπηρεσίας συστημένης παράδοσης, πλατφόρμα δικτύου, αρχείο, υλικό, λογισμικό, άλλα...»

Ένας εκ των συμμετεχόντων αναφέρει σχετικά με την Εκτίμηση κόστους στην παράγραφο 5.4 σημείο 17 πως η ζητούμενη πληροφορία είναι ασαφής, ενώ, η ζημία στη «φήμη» ενός οργανισμού δεν μπορεί να αξιολογηθεί. Προτείνει να γίνει «Εκτίμηση ζημίας που έχουν υποστεί ο Πάροχος, οι συνδρομητές και τα έμπιστα τρίτα μέρη (Relying Parties)»

Για λόγους ακριβούς αποτύπωσης, το σχόλιο γίνεται δεκτό, οπότε το σημείο διαμορφώνεται ως εξής:

«17. Εκτίμηση ζημίας που έχουν υποστεί ο Πάροχος, οι συνδρομητές και τα έμπιστα τρίτα μέρη (Relying Parties).»

Ένας άλλος εκ των συμμετεχόντων ζητά στην παράγραφο 5.3 να τεθεί ένας χρονικός περιορισμός για την αποστολή της αρχικής δήλωσης συμβάντος με στόχο την αποφυγή παρερμηνειών όπως πχ. εντός του πρώτου 24ωρου από τον εντοπισμό του συμβάντος.

Για λόγους πληρότητας, το σχόλιο γίνεται δεκτό, οπότε η παράγραφος διαμορφώνεται ως εξής:

«5.3. Όταν συμβεί ένα περιστατικό με σημαντική επίδραση (επίπεδο 3 και άνω), ο πάροχος υποβάλλει μια αρχική και σύντομη περιγραφή του περιστατικού στην ΕΕΤΤ (αρχική δήλωση συμβάντος) εντός του πρώτου 24ωρου από τον εντοπισμό του

συμβάντος, και στη συνέχεια, σε μεταγενέστερο στάδιο, όταν εντοπίζονται τα στοιχεία του συμβάντος, παρέχει μια πιο λεπτομερή και περιγραφική κοινοποίηση (τελική δήλωση συμβάντος).»

Ένας συμμετέχων ζητά για τον ίδιο λόγο με την αρχική δήλωση συμβάντος, πρέπει να μπει και εδώ ένας χρονικός περιορισμός επαρκής για την τεκμηρίωση των ζητούμενων στοιχείων της τελικής δήλωσης Π.χ 3-5 εργάσιμες μέρες.

Καθώς δεν μπορεί να προσδιοριστεί ο ακριβής χρόνος ανάλυσης και διαχείρισης του συμβάντος και αυτός μπορεί να ποικίλει κατά περίπτωση, η παράγραφος στο σημείο αυτό δε χρήζει τροποποίησης και μένει ως έχει.

Στην παράγραφο 5.2.11, ένας άλλος εκ των συμμετεχόντων θεωρεί πως η φράση 5.2.11. «Περιστατικά ασφαλείας που οδηγούν σε παραβίαση της ασφάλειας των επικοινωνιών, οδηγώντας σε παραβιάσεις της ιδιωτικής ζωής.» έχει συμπεριληφθεί εκ παραδρομής και προτείνει να διαμορφωθεί σε «Περιστατικά ασφαλείας που οδηγούν σε παραβιάσεις της ιδιωτικής ζωής.».

Ο συγκεκριμένος Κανονισμός αναφέρεται σε παραβίαση της ιδιωτικής ζωής μέσω της παραβίασης ασφαλείας των επικοινωνιών και ως εκ τούτου έχει διατυπωθεί με τον συγκεκριμένο τρόπο, οπότε η παράγραφος δε χρήζει τροποποίησης.

Επί του Άρθρου 6

Ένας εκ των συμμετεχόντων σχετικά με το έγγραφο αποτίμησης κινδύνου, το σχέδιο ειδοποίησης του τελικού χρήστη και το σχέδιο τερματισμού λειτουργίας των παραγράφων 6.3.6 και 6.3.7, αναφέρει ότι τα έγγραφα αυτά περιέχουν ευαίσθητες και εμπιστευτικές πληροφορίες, δεν πρέπει να κυκλοφορούν χωρίς τον απόλυτο έλεγχο του Παρόχου και ότι για τα δύο πρώτα δεν προκύπτει υποχρέωση κοινοποίησης στην Εποπτεύουσα Αρχή, ενώ το σχέδιο τερματισμού θα πρέπει να χαρακτηριστεί ως «Εμπιστευτικό» καθώς περιλαμβάνει κρίσιμες πληροφορίες για την ασφάλεια υποδομών και υπηρεσιών του Παρόχου.

Η προσκόμιση των ανωτέρω δικαιολογητικών στην εποπτεύουσα αρχή (ΕΕΤΤ) κρίνεται απαραίτητη για τον έλεγχο τήρησης των απαιτήσεων ασφαλείας του άρθρου 19 παρ 1 και 2 του Κανονισμού, στο πλαίσιο των εποπτικών αρμοδιοτήτων του άρθρου 17 παρ. 3 στοιχ. στ και ι' και 21 παρ. 2 του Κανονισμού eIDAS. Οι παρεχόμενες στην ΕΕΤΤ πληροφορίες μεταχειρίζονται ως εμπιστευτικές, σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ.5 του Ν.4070/2012 και τη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Ένας εκ των συμμετεχόντων, σχετικά με την παράγραφο 6.9 αναφέρει ότι η υποχρέωση διαθεσιμότητας όλων των εγγράφων στα Αγγλικά, είναι αρκετά «επιπλέον» για τους Παρόχους και επιπλέον, ότι το αναλυτικό σχέδιο Τερματισμού Λειτουργίας του Παρόχου δεν είναι δημόσιο έγγραφο για να υπάρχει υποχρέωση μετάφρασης. Για την ίδια παράγραφο (6.9), ένας άλλος εκ των συμμετεχόντων, προτείνει τα έγγραφα 1,4,6,7,8,9 να τηρούνται κατ' ελάχιστον στα Αγγλικά, καθώς οι Εκθέσεις Αξιολόγησης Συμμόρφωσης (ΕΑΣ) που προέρχονται από ξένους φορείς πιστοποίησης (CABs) παραδίδονται πάντοτε στους παρόχους στην Αγγλική γλώσσα. Ως εκ τούτου, η υποχρέωση μετάφρασής τους προϋποθέτει ανάληψη επιπλέον κόστους από τον πάροχο, χρονικές καθυστερήσεις καθώς και κίνδυνο από τυχόν λάθη που μπορεί να προκύψουν στην μετάφραση και να οδηγήσουν σε εσφαλμένο νόημα.

Οι πάροχοι υπηρεσιών εμπιστοσύνης που διέπονται από τις υποχρεώσεις του παρόντος Κανονισμού εδρεύουν στην Ελλάδα και ως εκ τούτου είναι υποχρεωμένοι να διαθέτουν πληροφορίες στην ελληνική γλώσσα όπου αυτό προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία. Για τους σκοπούς του παρόντος Κανονισμού κρίνεται σκόπιμη η υποχρεωτική χρήση της ελληνικής γλώσσας για τα έγγραφα/ υπηρεσίες που απευθύνονται σε Έλληνες πολίτες.

Αναφορικά με το σχόλιο περί διαθεσιμότητας των εγγράφων μόνο στην αγγλική γλώσσα, τα έγγραφα που υποβάλλονται στην Εποπτεύουσα Αρχή και δεν είναι δημόσια (έγγραφα 1, 6, 7, 8 της παραγράφου 6.3) προς διευκόλυνση των παρόχων θα γίνονται δεκτά και στην αγγλική γλώσσα. Η ΕΕΤΤ, λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω σχόλια, κρίνει ότι η εν λόγω φράση πρέπει να διαμορφωθεί ως εξής :

«Τα παραπάνω συνοδευτικά έγγραφα, συνιστάται να είναι διαθέσιμα και στα Αγγλικά, τα δε έγγραφα υπ' αριθμόν 4 και 9 σε κάθε περίπτωση πρέπει να είναι διαθέσιμα και στην Αγγλική γλώσσα ώστε να διευκολυνθεί η συνεργασία μεταξύ των Μελών της Ένωσης. Τα έγγραφα 1, 6, 7, 8 της παραγράφου δύνανται να υποβάλλονται μόνο στην Αγγλική γλώσσα.»

Επί του Άρθρου 7

Ένας εκ των συμμετεχόντων, για την παράγραφο 7.2, αναφέρει ότι πρέπει να αναφερθεί ρητά η πάγια υποχρέωση υποβολής Σχεδίου Τερματισμού Εργασιών, ενώ για την παράγραφο 7.3 διατείνεται πως έρχεται σε αντίφαση με το 7.2 γιατί δεν προκύπτει η υποχρέωση των υφιστάμενων Παρόχων να υποβάλλουν το Σχέδιο Τερματισμού Εργασιών στην ΕΕΤΤ.

Η παράγραφος 7.1 αναφέρει την υποχρέωση κάθε εγκεκριμένου ΠΥΕ να διατηρεί ενημερωμένο Σχέδιο Τερματισμού Εργασιών, η οποία αφορά και τους υφιστάμενους εγκεκριμένους ΠΥΕ. Επίσης, στην παράγραφο 7.2 αναφέρεται πως το αξιολογημένο από τον ΟΑΣ Σχέδιο Τερματισμού συμπεριλαμβάνεται στην ΕΑΣ του ΠΥΕ. Επομένως, η υποχρέωση υποβολής Σχεδίου Τερματισμού Εργασιών αφορά και τους υφιστάμενους εγκεκριμένους ΠΥΕ. Ως εκ τούτου τα σχόλια δεν γίνονται δεκτά και οι παράγραφοι 7.2 και 7.3 παραμένουν ως έχουν.

Ένας εκ των συμμετεχόντων, προτείνει στο Άρθρο 7, παράγραφος, παρ. 7.7, σημείο 2, να απαλειφθούν τα «σενάρια δοκιμών τερματισμού», επειδή η περιγραφή και κατ' επέκταση η δοκιμή τέτοιων σεναρίων δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί σε πραγματικές συνθήκες καθώς αυτό θα επιφέρει ιδιαίτερα κρίσιμα προβλήματα στην επιχειρησιακή λειτουργία του εκάστοτε παρόχου.

Ο όρος «σενάρια δοκιμών τερματισμού» αναφέρεται στην περιγραφή πιθανών περιπτώσεων τερματισμού και στις ενδεχόμενες ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσει ο ΠΥΕ. Η δοκιμή των σεναρίων θα μπορούσε να εξομοιωθεί σε δοκιμαστικό περιβάλλον/σύστημα ώστε να μην επηρεάζει την επιχειρησιακή λειτουργία του ΠΥΕ. Ως εκ τούτου το σχόλιο δεν γίνεται δεκτό και η παράγραφος 7.7 παραμένει ως έχει.

Ένας εκ των συμμετεχόντων, στην παράγραφο 7.8 προτείνει ο πίνακας περιεχομένων του σχεδίου τερματισμού να γίνει υποχρεωτική απαίτηση αντί «προτεινόμενη» ώστε να υπάρχει ομοιόμορφη αντιμετώπιση/αξιολόγηση των Παρόχων έναντι του Ελληνικού Κανονισμού.

Η ΕΕΤΤ δεν θέλει να επιβαρύνει τους υφιστάμενους εγκεκριμένους ΠΥΕ με την υποχρεωτική προσαρμογή των υφιστάμενων σχεδίων τερματισμού εργασιών στο Παράρτημα 5 του νέου Κανονισμού και ως εκ τούτου ο πίνακας περιεχομένων αναφέρεται ως «προτεινόμενος» και όχι υποχρεωτικός.

Επί του Άρθρου 8

Ένας εκ των συμμετεχόντων αναφέρει ότι δεν είναι σαφές αν το άρθρο ή κάποιες διατάξεις του αναφέρονται σε εγκεκριμένους ή μη εγκεκριμένους ΠΥΕ.

Το άρθρο 8 βρίσκεται υπό το ΜΕΡΟΣ Γ': Υποχρεώσεις εγκεκριμένων Παρόχων Υπηρεσιών Εμπιστοσύνης (ΠΥΕ) του Κανονισμού. Επίσης σαφώς αναφέρεται στην αρχή του άρθρου «Σε περίπτωση τερματισμού, εκούσιου ή ακούσιου, των εργασιών του, ο εγκεκριμένος ΠΥΕ έχει τις ακόλουθες υποχρεώσεις». Επομένως, δεν κρίνεται απαραίτητο να διευκρινιστεί περαιτέρω το συγκεκριμένο άρθρο.

Ένας εκ των συμμετεχόντων προτείνει την αντικατάσταση του όρου «Δικαιούχος πιστοποιητικών» σε «Συνδρομητή Υπηρεσίας Εμπιστοσύνης».
Για λόγους πληρότητας και ακρίβειας, κρίνεται σκόπιμη η αντικατάσταση του όρου «Δικαιούχος πιστοποιητικών» με τον περισσότερο δόκιμο όρο «Χρήστη Υπηρεσίας Εμπιστοσύνης».

Ένας εκ των συμμετεχόντων, αναφορικά με την υποχρέωση της περίπτωσης δ, υποστηρίζει ότι δεν λαμβάνεται μέριμνα για τις υπηρεσίες ελέγχου εγκυρότητας πιστοποιητικών (CRLs, OCSP) και προτείνει την ανάληψη υποχρέωσης από την ΕΕΤΤ. Η ΕΕΤΤ επισημαίνει ότι αναφορικά με την υποχρέωση των ΠΥΕ, σύμφωνα με άρθρο 24 παράγραφος 2 (η) του Κανονισμού eIDAS, σχετική πρόβλεψη περιλαμβάνεται στο σημείο η του παρόντος άρθρου 8, που ορίζει: «Όταν η ΕΕΤΤ ειδοποιηθεί από το πάροχο ή από οποιοδήποτε εξουσιοδοτημένο τρίτο (π.χ. σε περίπτωση μη αναμενόμενου τερματισμού ή πτώχευσης), περί του τερματισμού ή της πρόθεσης να παύσει η παροχή των υπηρεσιών εν μέρει ή εξ ολοκλήρου, επαληθεύει την ύπαρξη, την συνεχή ενημέρωση/επικαιροποίηση και την ορθή εφαρμογή του σχεδίου τερματισμού, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο οι πληροφορίες παραμένουν προσβάσιμες σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 2 (η) του Κανονισμού eIDAS.». Για λόγους σαφήνειας, η υποχρέωση επαναλαμβάνεται στην παράγραφο δ, η οποία τροποποιείται ως εξής:

«δ. στην περίπτωση όπου δεν είναι δυνατόν για έναν εγκεκριμένο ΠΥΕ να μεταφέρει τις δραστηριότητες σε άλλο εγκεκριμένο Πάροχο για τη συνέχιση των εν λόγω υπηρεσιών με το δικό του όνομα, ο ΠΥΕ προβαίνει άμεσα στην ανάκληση όλων των σε ισχύ πιστοποιητικών και εξασφαλίζει ότι το σύνολο παραμένει προσβάσιμο το σύνολο των πληροφοριών που αφορούν τις εγκεκριμένες υπηρεσίες εμπιστοσύνης σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 2 (η) του Κανονισμού eIDAS. »

Ένας εκ των συμμετεχόντων αναφέρει ότι η υποχρέωση της περίπτωσης στ είναι περιοριστική και προτείνει την αντικατάστασή της με τα σημεία/προδιαγραφές που πρέπει να εξασφαλίζονται από τέτοιες συμβάσεις και όχι η ακριβής διατύπωση της σύμβασης.

Το σχόλιο γίνεται δεκτό και η παράγραφος αναδιατυπώνεται ως εξής:

«στ. σε κάθε περίπτωση, οι τυχόν συμβάσεις ανάθεσης σε τρίτους εκτέλεσης μέρους της διαδικασίας παροχής υπηρεσιών εμπιστοσύνης, λήγουν αυτοδικαίως με την παύση εργασιών του ΠΥΕ. Για το σκοπό αυτό, οι συμβάσεις οι οποίες υπογράφονται μεταξύ ΠΥΕ και τρίτων, οφείλουν να περιλαμβάνουν όρους με τους οποίους να διασφαλίζεται η εκ μέρους των τρίτων παράδοση του Αρχείου και όλων των σχετικών εγγράφων, σύμφωνα με την παρ. ζ του παρόντος άρθρου.»

Ένας εκ των συμμετεχόντων αναφέρει για τη διάρκεια διαφύλαξης και προσβασιμότητας των πιστοποιητικών ότι τα 7 έτη σύμφωνα με το 12.6 ξεκινούν από τη λήξη των εγκεκριμένων πιστοποιητικών όχι από την έκδοσή τους.

Το σχόλιο γίνεται δεκτό, οπότε η λέξη «έκδοσης» αντικαθίσταται από τη λέξη «λήξης».

Επί του Άρθρου 9

Ένας εκ των συμμετεχόντων ζητά υποχρεωτική η διαπίστευση του ΟΑΣ στο πρότυπο ETSI EN 319 403 για την πιστοποίηση των Υπηρεσιών e-Signature, e-Seal, Time Stamping. Ένας άλλος εκ των συμμετεχόντων αναφέρει ότι όλα τα Συστήματα Διαπίστευσης στην ΕΕ διαπιστεύουν ΟΑΣ κατά eIDAS αποκλειστικά με βάση τα πρότυπα ISO/IEC 17065 και ETSI EN 319 403 και όχι μόνο βάση Κανονισμού eIDAS, και ζητά οι απαιτήσεις 9.1.2 και 9.1.3 να είναι υποχρεωτικές.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό eIDAS, οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης είναι «οργανισμός, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 13 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008, ο οποίος έχει διαπιστευθεί σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό ως ικανός να αξιολογεί τη συμμόρφωση εγκεκριμένων παρόχων υπηρεσιών εμπιστοσύνης και των εγκεκριμένων υπηρεσιών εμπιστοσύνης που παρέχουν». Ο Κανονισμός της EETT δεν μπορεί να ορίσει οτιδήποτε αντίθετο στον ορισμό αυτόν και πρέπει να ισχύει ανεξαρτήτως προτύπων υφιστάμενων ή μελλοντικών. Οπότε τα σχόλια δεν γίνονται δεκτά.

Ένας εκ των συμμετεχόντων σχολιάζει πως η διατύπωση της παραγράφου 9.1 "να υποδεικνύει ικανότητα και επάρκεια γνώσεων για την αξιολόγηση του παρόχου με τις απαιτήσεις του κανονισμού eIDAS" δεν ορίζει με ξεκάθαρο τρόπο ότι απαιτείται διαπίστευση του ΟΑΣ ειδικά ως προς τον Κανονισμό eIDAS.

Για λόγους σαφήνειας, το σχόλιο γίνεται δεκτό και η παράγραφος 9.1 τροποποιείται ως εξής:

«Ως Οργανισμούς Αξιολόγησης Συμμόρφωσης (ΟΑΣ) η EETT αποδέχεται μόνο εκείνους τους φορείς που έχουν διαπιστευθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό eIDAS, όπως ισχύει, όπως απαιτείται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008 για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας από την αγορά σε σχέση με την εμπορία των προϊόντων και κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93, που χορηγείται από τον Εθνικό Φορέα Διαπίστευσης του κράτους στο οποίο είναι εγκατεστημένος.»

Ένας εκ των συμμετεχόντων, για την παράγραφο 9.2 προτείνει να γίνει αναφορά στις Εγκεκριμένες Απομακρυσμένες Διατάξεις Δημιουργίας Υπογραφής (ΕΑΔΔΥ), στις περιπτώσεις που αυτές λειτουργούν στις εγκαταστάσεις Τρίτου Φορέα (μη Παρόχου). Το συγκεκριμένο άρθρο αναφέρεται στην υποχρέωση υποβολής έκθεσης αξιολόγησης συμμόρφωσης και όχι στο περιεχόμενο αυτής, το οποίο προδιαγράφεται στο άρθρο 10, όπου και γίνεται σχετική μνεία. Κατά συνέπεια, το σχόλιο δε γίνεται δεκτό.

Ένας εκ των συμμετεχόντων, για την παράγραφο 9.3, δηλώνει ότι προτείνει να δοθεί ένα περιθώριο στους Παρόχους να καταθέσουν την έκθεση συμμόρφωσης στην EETT το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία λήξης της προηγούμενης Πιστοποίησης. Ένας άλλος εκ των συμμετεχόντων προτείνει την υποχρέωση υποβολής στην EETT των σχετικών εκθέσεων σε επτά (7) εργάσιμες ημέρες αντί τριών (3) ημερών.

Ο ορισμός της προθεσμίας υποβολής της ΕΑΣ των τριών (3) ημερών αναφέρεται στο άρθρο 20 παρ. 1 του Κανονισμού eIDAS («Οι εγκεκριμένοι πάροχοι υπηρεσιών εμπιστοσύνης υποβάλλουν την προκύπτουσα έκθεση αξιολόγησης της συμμόρφωσης στον εποπτικό φορέα εντός τριών εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της.»). Ως εκ τούτου δεν μπορεί να τροποποιηθεί.

Ένας εκ των συμμετεχόντων, για την παράγραφο 9.3, ζητά διευκρίνιση για τη σημασία της φράσης «...και ενημερώνει αναλόγως τον Εθνικό Κατάλογο Εμπιστοσύνης» στην περίπτωση όπου η EETT δεν δίδει την κατάσταση "εγκεκριμένη" για τις ελεγχόμενες υπηρεσίες εμπιστοσύνης.

Ο Εθνικός Κατάλογος Εμπιστοσύνης θα ενημερωθεί κατά περίπτωση, αν πρόκειται για υφιστάμενη εγκεκριμένη υπηρεσία, οπότε η κατάσταση στον Κατάλογο θα λάβει την τιμή «withdrawn», ενώ αν πρόκειται για αίτημα έναρξης εγκεκριμένης υπηρεσίας δεν θα εισαχθεί καθόλου στον Κατάλογο. Η EETT δεν κρίνει απαραίτητη περαιτέρω διευκρίνιση της φράσης και ως εκ τούτου η παράγραφος δεν τροποποιείται.

Ένας εκ των συμμετεχόντων, για την παράγραφο 9.4, ζητά να διευκρινιστεί η φράση «Η συμμόρφωση με τεχνικά πρότυπα σε κάποιες περιπτώσεις υπονοεί τη

συμμόρφωση με κάποιες απαιτήσεις του Κανονισμού eIDAS, οπότε δεν είναι υποχρεωτική».

Διευκρινίζεται ότι «Η συμμόρφωση με τεχνικά πρότυπα σε κάποιες περιπτώσεις υπονοεί τη συμμόρφωση με κάποιες απαιτήσεις του Κανονισμού eIDAS και όχι απαραίτητα όλες, οπότε δεν είναι υποχρεωτική.». Το σχόλιο γίνεται δεκτό και η παράγραφος 9.4 θα τροποποιηθεί αναλόγως.

Ένας άλλος εκ των συμμετεχόντων προτείνει την αλλαγή της παραγράφου 9.4 ώστε να επιβάλλεται η συμμόρφωση με τα ανωτέρω πρότυπα για τις υπηρεσίες που αυτά είναι διαθέσιμα ή τον ορισμό αυστηρού πλαισίου ελέγχου της συμμόρφωσης από πλευράς ΟΑΣ, το οποίο να διασφαλίζει αποτελεσματικότητα και πληρότητα ελέγχου αντίστοιχη αυτής που διασφαλίζεται από τα συγκεκριμένα πρότυπα.

Αναφορικά με την υιοθέτηση προτύπων, ο Κανονισμός της EETT πρέπει να ισχύει ανεξαρτήτως προτύπων υφιστάμενων ή μελλοντικών. Ως εκ τούτου το σχόλιο δεν γίνεται δεκτό.

Επί του Άρθρου 10

Ένας εκ των συμμετεχόντων, προτείνει την τροποποίηση του σημείου 3 με «υποχρεωτική διαπίστευση του ΕΑΣ σύμφωνα με: τον Κανονισμό eIDAS ΚΑΙ ISO/IEC 17065 ή τον Κανονισμό eIDAS ΚΑΙ ETSI EN 319 403».

Για τους λόγους που αναφέρονται και ανωτέρω, το σχόλιο για υποχρεωτική διαπίστευση σύμφωνα με πρότυπα δε γίνεται δεκτό. Για λόγους συνέπειας, όμως, τα πρότυπα θα αναφερθούν διαζευκτικά, οπότε το κείμενο τροποποιείται ως εξής:

«Το πιστοποιητικό του ΟΑΣ, που έχει εκδοθεί από τον Φορέα Διαπίστευσης και λεπτομερή περιγραφή του συστήματος διαπίστευσης που χρησιμοποιήθηκε, συμπεριλαμβανομένης της δήλωσης συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του κανονισμού eIDAS, ιδίως διαπίστευση σύμφωνα με το πρότυπο ISO / IEC 17065 πρότυπο ή/και ETSI EN 319 403 για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των παρόχων και των υπηρεσιών.»

Ένας εκ των συμμετεχόντων σχετικά με το σημείο 10.7 κρίνει την απαίτηση υπερβολική, καθώς:

«1. υποκαθιστά το ρόλο του ΟΑΣ ο οποίος έχει διαπιστευθεί ως ικανός και κατάλληλος να αξιολογήσει πλήρως την παροχή υπηρεσίας εμπιστοσύνης και ελέγχεται για αυτό ο ίδιος ετησίως από το Σύστημα Διαπίστευσης με έλεγχο επί των επιθεωρήσεων που έχουν πραγματοποιηθεί από τον Φορέα Πιστοποίησης. Υπενθυμίζουμε ότι η ιεραρχία διαπίστευσης - πιστοποίησης είναι διεθνώς, ευρωπαϊκά και εθνικά αναγνωρισμένη ακριβώς για αυτό το σκοπό, της διασφάλισης της ποιότητας ως προς την αξιολόγηση οργανισμών σε σχέση με συγκεκριμένες απαιτήσεις (εδώ αυτές του Κανονισμού eIDAS).

2. πληροφορίες τόσο λεπτομερείς όσο αυτές π.χ. του σημείου 7, δεν μπορούν να συντεθούν πλήρως από τον ΟΑΣ, καθώς δεν είναι μέσα στους σκοπούς της διαδικασίας επιθεώρησης.

3. η ενσωμάτωση όλων των πληροφοριών της λίστας ενέχει κίνδυνο διαρροής κρίσιμων δεδομένων ασφάλειας του παρόχου, λόγω αύξησης του βαθμού διασποράς της πληροφορίας αυτής, ενώ δε προσθέτει αξία στον έλεγχο που πραγματοποιείται από την EETT μέσω της ΕΑΣ. Άλλωστε για αυτό το λόγο σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες δεν απαιτείται παρά η ενσωμάτωση των βασικών πληροφοριών.

Προτείνεται η αφαίρεση του σημείου 7.»

Το σημείο 2 αναιρεί από μόνο του το σημείο 1 του ισχυρισμού του συμμετέχοντος. Ως προς την εμπιστευτικότητα, οι παρεχόμενες στην EETT πληροφορίες μεταχειρίζονται ως εμπιστευτικές, σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ.5 του Ν.4070/2012 και τη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Επιπλέον, η EETT πρέπει να λάβει γνώση όλων των δεδομένων και συστημάτων που χρησιμοποιεί ο ΠΥΕ αναφορικά με τις εγκεκριμένες υπηρεσίες εμπιστοσύνης που παρέχει, ώστε να είναι σε θέση να κρίνει

και να αποφασίσει εάν ο Πάροχος και οι αντίστοιχες υπηρεσίες εμπιστοσύνης που παρέχει συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζει ο Κανονισμός eIDAS.

Ένας εκ των συμμετεχόντων, για την παράγραφο 10.9 αναφορικά με την τεκμηρίωση προτείνει να προστεθεί το κείμενο «... για τη συμμόρφωση του Παρόχου στις προδιαγραφές ασφάλειας (Security Target) που έχει ορίσει η αξιολόγηση του συστήματος απομακρυσμένης υπογραφής, προκειμένου να θεωρείται «Εγκεκριμένη Διάταξη Δημιουργίας Υπογραφής»...». Επιπλέον, θεωρεί την τεκμηρίωση αυτή εμπιστευτική και προτείνει αντ' αυτής βεβαίωση από τον Πάροχο ή Πιστοποίηση από τον ΟΑΣ ότι ακολουθούνται πολιτικές και διαδικασίες σύμφωνα με τις προδιαγραφές ασφάλειας (Security Target) που έχει ορίσει ο κατασκευαστής του συστήματος προκειμένου να διατηρεί την αξιολόγηση και τον χαρακτηρισμό «Εγκεκριμένης Διάταξης Δημιουργίας Υπογραφής».

Ως προς τη συμμόρφωση, για να γίνει πιο σαφές ότι η χρήση της τεκμηρίωσης που περιλαμβάνεται στην ΕΑΣ χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση συμμόρφωσης από τον ΟΑΣ, προστίθεται στην αρχή του άρθρου κείμενο όπως παρακάτω. «Ως προς την εμπιστευτικότητα ισχύουν οι διατάξεις περί χειρισμού των εμπιστευτικών στοιχείων του Ν. 4070/2012 και του νόμου περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.»

Ένας εκ των συμμετεχόντων αναφέρει ότι η απαίτηση, όπως τίθεται στα σημεία 10.9 και 10.10, είναι προβληματική ως προς 2 σημεία: α) δεν επιβάλλει ένα αυστηρό πλαίσιο αξιολόγησης κάθε εγκατάστασης στην οποία λειτουργεί δικτυακή συσκευή δημιουργίας και αποθήκευσης ιδιωτικών κλειδιών, ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ως εγκεκριμένη ΑΔΔΥ, β) λανθασμένα μεταθέτει την ευθύνη αξιολόγησης συμμόρφωσης από τους ΟΑΣ στην ΕΕΤΤ. Ο ίδιος συμμετέχων προτείνει την ενσωμάτωση ρητής απαίτησης για κάθε τέτοια εγκατάσταση να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις που ισχύουν για τους ίδιους τους Παρόχους Εγκεκριμένων Υπηρεσιών Εμπιστοσύνης, συμπεριλαμβανομένης της απαίτησης αξιολόγησής τους από τους ΟΑΣ. Επιπλέον προτείνεται η ενσωμάτωση απαίτησης ο Πάροχος να ορίζει ρητά τη λίστα εγκεκριμένων τέτοιων εγκαταστάσεων τις οποίες κάνει αποδεκτές προς χρήση ως ΑΔΔΥ, χωρίς να επιτρέπει ούτε σε επίπεδο πολιτικής ούτε σε τεχνικό επίπεδο τη δημιουργία υπογραφής σε άλλες τέτοιες εγκαταστάσεις οι οποίες δεν είναι εγκεκριμένες, καθώς σε αντίθεση περίπτωση παραβιάζει τον Κανονισμό επιτρέποντας τη δημιουργία ιδιωτικού κλειδιού εγκεκριμένου ψηφιακού πιστοποιητικού σε εν γένει μη εγκεκριμένη εγκατάσταση ΑΔΔΥ.

Ως προς το σχόλιο περί μετάθεσης της ευθύνης αξιολόγησης συμμόρφωσης από τους ΟΑΣ στην ΕΕΤΤ, επισημαίνεται ότι το άρθρο 10 περιγράφει τα περιεχόμενα της ΕΑΣ και τα κριτήρια αξιολόγησης του ΠΥΕ τα οποία θα πρέπει να ακολουθούνται από τους ΟΑΣ και σε καμιά περίπτωση δεν είναι ευθύνη της Εποπτεύουσας Αρχής. Επιπλέον, η ΕΕΤΤ αναγνωρίζει την κρισιμότητα αξιολόγησης συμμόρφωσης της υπηρεσίας απομακρυσμένης δημιουργίας υπογραφής/σφραγίδας από τον ΟΑΣ και για αυτό το λόγο γίνεται ειδική αναφορά στα σημεία 10.9 και 10.10 του άρθρου. Σαφώς ισχύει ότι επιβάλλεται από τον Κανονισμό eIDAS στην αιτιολογική σκέψη (52): "Όταν μια εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή έχει δημιουργηθεί με χρήση διάταξης εξ αποστάσεως δημιουργίας ηλεκτρονικών υπογραφών, θα πρέπει να εφαρμόζονται οι απαιτήσεις που ισχύουν για τους εγκεκριμένους παρόχους υπηρεσιών εμπιστοσύνης βάσει του παρόντος κανονισμού.". Για να γίνει πιο δυνατή η απαίτηση αυτή στον Κανονισμό της ΕΕΤΤ, ενσωματώνεται ρητή απαίτηση για κάθε εγκατάσταση εγκεκριμένης διάταξης εξ αποστάσεως δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις που ισχύουν για τους Παρόχους Εγκεκριμένων Υπηρεσιών Εμπιστοσύνης και η απαίτηση ο Πάροχος να ορίζει ρητά τη λίστα εγκεκριμένων τέτοιων διατάξεων, τις οποίες κάνει αποδεκτές προς χρήση ως εγκεκριμένη διάταξη δημιουργίας υπογραφής, χωρίς να επιτρέπει τη δημιουργία υπογραφής σε άλλες τέτοιες διατάξεις, οι οποίες δεν είναι εγκεκριμένες. Η απαίτηση αξιολόγησής συμμόρφωσης κάθε εγκατάστασης εγκεκριμένης διάταξης εξ αποστάσεως δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής από τους ΟΑΣ υπονοείται αφού η

τεκμηρίωση θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στην ΕΑΣ που συντάσσεται από τον ΟΑΣ. Τα ανωτέρω ισχύουν και για την περίπτωση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής σφραγίδας.

Με βάση τα ανωτέρω, οι παράγραφοι 10.9 και 10.10 τροποποιούνται αντίστοιχα:

«9. Σε περίπτωση που ο Πάροχος παρέχει προηγμένη ή απομακρυσμένη υπηρεσία ηλεκτρονικής υπογραφής, προσκομίζεται τεκμηρίωση των διαδικασιών που ακολουθούνται, των μηχανισμών διαχείρισης ασφάλειας, των αξιόπιστων συστημάτων και προϊόντων που χρησιμοποιούνται, συμπεριλαμβανομένων ασφαλών διαύλων ηλεκτρονικής επικοινωνίας για τη διασφάλιση ότι το περιβάλλον της ηλεκτρονικής υπογραφής είναι αξιόπιστο και ότι ο υπογράφων έχει υψηλό επίπεδο εμπιστοσύνης και τον αποκλειστικό έλεγχο της χρήσης δεδομένων δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής. Επίσης, ο Πάροχος προσκομίζει κατάλογο εγκεκριμένων διατάξεων εξ αποστάσεως δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής, τις οποίες κάνει αποκλειστικά αποδεκτές προς χρήση ως εγκεκριμένη διάταξη δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής. Κριτήριο αξιολόγησης συμμόρφωσης του Παρόχου από τον ΟΑΣ, στην περίπτωση αυτή, είναι και η τεκμηρίωση κάθε εγκατάστασης εγκεκριμένης διάταξης εξ αποστάσεως δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής ώστε να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις που ισχύουν για τους Παρόχους Εγκεκριμένων Υπηρεσιών Εμπιστοσύνης.

10. Σε περίπτωση που ο πάροχος παρέχει προηγμένη ή απομακρυσμένη υπηρεσία ηλεκτρονικής σφραγίδας, προσκομίζεται τεκμηρίωση των διαδικασιών που ακολουθούνται, των μηχανισμών διαχείρισης ασφάλειας, των αξιόπιστων συστημάτων και προϊόντων που χρησιμοποιούνται, συμπεριλαμβανομένων ασφαλών διαύλων ηλεκτρονικής επικοινωνίας για τη διασφάλιση ότι το περιβάλλον της ηλεκτρονικής σφραγίδας είναι αξιόπιστο και ότι ο υπογράφων έχει υψηλό επίπεδο εμπιστοσύνης και τον αποκλειστικό έλεγχο της χρήσης δεδομένων δημιουργίας ηλεκτρονικής σφραγίδας. Επίσης, ο Πάροχος προσκομίζει κατάλογο εγκεκριμένων διατάξεων εξ αποστάσεως δημιουργίας ηλεκτρονικής σφραγίδας, τις οποίες κάνει αποκλειστικά αποδεκτές προς χρήση ως εγκεκριμένη διάταξη δημιουργίας ηλεκτρονικής σφραγίδας. Κριτήριο αξιολόγησης συμμόρφωσης του Παρόχου από τον ΟΑΣ, στην περίπτωση αυτή, είναι και η τεκμηρίωση κάθε εγκατάστασης εγκεκριμένης διάταξης εξ αποστάσεως δημιουργίας ηλεκτρονικής σφραγίδας ώστε να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις που ισχύουν για τους Παρόχους Εγκεκριμένων Υπηρεσιών Εμπιστοσύνης.»

Δύο εκ των συμμετεχόντων, για την παράγραφο 10.11, διατείνεται ότι η ανακοίνωση εσωτερικών αρχείων θέτει ζήτημα ασφάλειας των Παρόχων επειδή ο κατάλογος και τα ίδια τα έγγραφα του Παρόχου, είναι στη διάθεση του ΟΑΣ κατά τη διαδικασία επιθεώρησης, ο οποίος δεσμεύεται με σύμβαση εχεμύθειας προκειμένου να μην υπάρξει διαρροή των εγγράφων ή ακόμα και της πληροφορίας ύπαρξης συγκεκριμένων εγγράφων. Επίσης, στο ίδιο σημείο, ένας εξ αυτών αναφέρει ότι το λεπτομερές σχέδιο παύσης δραστηριοτήτων είναι εμπιστευτικό για τον Πάροχο.

Ως προς την εμπιστευτικότητα ισχύουν τα ανωτέρω.

Ένας εκ των συμμετεχόντων, για την παράγραφο 10.15, προτείνει να οριστούν με τον παρόντα κανονισμό οι υποχρεώσεις και τα όρια ευθύνης των τρίτων μερών στα οποία έχουν εξουσιοδοτηθεί πλήρως ή μερικώς διαδικασίες παροχής υπηρεσιών εμπιστοσύνης.

Το σχόλιο γίνεται δεκτό και προστίθεται στο Άρθρο 13 παράγραφος 2 ως εξής:

«Οι ΠΥΕ ευθύνονται οι ίδιοι για τις πράξεις και παραλείψεις τυχόν τρίτων εξουσιοδοτημένων προσώπων στα οποία έχουν αναθέσει την άσκηση για λογαριασμό τους των καθηκόντων των προβλεπόμενων στον παρόντα Κανονισμό και τον Κανονισμό eIDAS.»

Ένας εκ των συμμετεχόντων, για την παράγραφο 10.19, αναφέρεται οι πιθανές συστάσεις προς τον πάροχο συνήθως είναι προτάσεις βελτίωσης και πολλές φορές αρκετά υποκειμενικές χωρίς να επηρεάζουν κρίσιμα σημεία των διαδικασιών και τη συνολική συμμόρφωση. Δεν έχουν δημόσιο ενδιαφέρον για να κοινοποιούνται εκτός του Παρόχου και θα προκαλέσουν περισσότερο παρεξηγήσεις και σύγχυση, προτείνοντας την αφαίρεση της απαίτησης.

Το άρθρο 10 περιγράφει τα περιεχόμενα της ΕΑΣ, η οποία περιλαμβάνει τη διαδικασία του αντικειμενικού ελέγχου του ΠΥΕ καθώς και τα ευρήματα αυτής, συντάσσεται από τον διαπιστευμένο ΟΑΣ. Η ΕΕΤΤ ως Εποπτεύουσα Αρχή θα πρέπει η να λάβει γνώση των συστάσεων, προκειμένου να είναι σε θέση να εκτελεί τις υποχρεώσεις της σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού eIDAS, καθώς αυτές μπορεί να αναφέρονται και σε πιθανούς επανελέγχους από τον ΟΑΣ.

Επί του Άρθρου 11

Ένας εκ των συμμετεχόντων, για την παράγραφο 1 σημείο ε, αναφέρει ότι ισχύει μόνο για Εγκεκριμένα Πιστοποιητικά για Ηλεκτρονικές Υπογραφές και όχι για την περίπτωση των Εγκεκριμένων Πιστοποιητικών για Ηλεκτρονικές Σφραγίδες όπου ο νόμιμος εκπρόσωπος έχει τον έλεγχο του αντίστοιχου ιδιωτικού κλειδιού, το οποίο θα μπορούσε να μεταβιβάζεται σε περίπτωση απώλειας της δικαιπρακτικής ικανότητας, κήρυξης σε αφάνεια ή σε περίπτωση θανάτου του κατόχου/συνδρομητή του πιστοποιητικού, λαμβάνοντας υπόψη ότι κάθε πιστοποιητικό δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής είναι αμεταβίβαστο σε κάθε περίπτωση.

Η συγκεκριμένη περίπτωση αφορά πιστοποιητικά δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής και όχι σφραγίδας, όπως άλλωστε αναφέρεται ρητά. Συνεπώς, το σχόλιο δεν γίνεται δεκτό.

Ένας εκ των συμμετεχόντων, για την απαίτηση στο σημείο η προτείνει αναδιατύπωση «σε περίπτωση που ο Πάροχος διαπιστώσει ότι τα δεδομένα δημιουργίας υπογραφής/σφραγίδας του κατόχου/συνδρομητή του Πιστοποιητικού έχουν γίνει γνωστά ή/και χρησιμοποιούνται από τρίτους». Ένας άλλος εκ των συμμετεχόντων προτείνει τη διαγραφή της παραγράφου, ισχυριζόμενος πως ο εκάστοτε ΠΥΕ δεν μπορεί να κρίνει εάν υπάρχουν αποχρώσεις ενδείξεις ότι τα δεδομένα δημιουργίας υπογραφής/σφραγίδας του κατόχου/συνδρομητή του πιστοποιητικού έχουν γίνει γνωστά ή/και χρησιμοποιούνται από τρίτους. Επίσης, υποστηρίζει πως είναι στο πεδίο ευθύνης του δικαιούχου της σφραγίδας η προστασία των δεδομένων δημιουργίας της υπογραφής / σφραγίδας και σε περίπτωση που διαπιστώσει κάτι τέτοιο μπορεί ο ίδιος να ζητήσει την ανάκληση του πιστοποιητικού.

Το σημείο 1.η περιγράφει την περίπτωση όπου πέρα από τον δικαιούχο του πιστοποιητικού, ενδέχεται ο ΠΥΕ ή/και τρίτοι να αντιληφθούν την κακόβουλη χρήση των δεδομένων όποτε ο όρος «αποχρώσεις ενδείξεις» καλύπτει όλες τις δυνατές πηγές πληροφόρησης κακόβουλης χρήσης. Συνεπώς, η περίπτωση 1.η δεν μπορεί να διαγραφεί ούτε και να τροποποιηθεί.

Ένας εκ των συμμετεχόντων, για την παράγραφο 11.5 αναφέρει πως δεν είναι σαφές ποιο είναι το αρχείο πιστοποιητικού.

Για λόγους σαφήνειας, το σχόλιο γίνεται δεκτό και η παράγραφος τροποποιείται ως εξής:

«11.5 Ο ΠΥΕ πρέπει να καταχωρήσει την περίοδο αναστολής στο Αρχείο του πιστοποιητικού, όπως αναφέρεται στο Άρθρο 12 του παρόντος, και να έχει διαθέσιμη στο κοινό την πληροφορία για την κατάσταση αναστολής του πιστοποιητικού για όλη την διάρκεια αναστολής....»

Ένας εκ των συμμετεχόντων, για την παράγραφο 11.8 αναφέρει πως η επεξεργασία δεν συνεπάγεται και την άμεση ανάκληση του εγκεκριμένου Πιστοποιητικού και ζητά να

διευκρινιστεί ο όρος «άμεσης επεξεργασίας» και κατά πόσο αυτή συνεπάγεται την ολοκλήρωση της διερεύνησης και απόφασης ανάκλησης εντός 24ώρου.

Η ΕΕΤΤ διευκρινίζει ότι, σύμφωνα με την παράγραφο 11.3, «Ο ΠΥΕ δικαιούται, μέχρι την εξακρίβωση και επιβεβαίωση ή όχι των λόγων ανάκλησης πιστοποιητικού, να προβεί σε άμεση αναστολή του.», και σύμφωνα με την παράγραφο 11.4 «Η περίοδος αναστολής δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δύο (2) εβδομάδες.».

Ένας εκ των συμμετεχόντων, για την παράγραφο 11.9, θεωρεί ότι η συγκεκριμένη απαίτηση είναι υπερβολική επειδή η διεθνής πρακτική δεν επιβάλλει τη χρήση τηλεφώνου και επειδή μέσω τηλεφώνου δεν διασφαλίζεται ότι η επικοινωνία γίνεται με τον πραγματικό κάτοχο/συνδρομητή. Προτείνει να αλλάξει η διάταξη από υποχρεωτική σε προαιρετική.

Σύμφωνα με την παράγραφο 11.7 «...Σε κάθε περίπτωση, πριν από την ανάκληση, ο ΠΥΕ επαληθεύει ότι το αίτημα υποβάλλεται από πρόσωπο που νομιμοποιείται προς τούτο.». Επίσης, η ΕΕΤΤ κρίνει ότι είναι απαραίτητο ο χρήστης να έχει τη δυνατότητα και τηλεφωνικής αίτησης ανάκλησης του πιστοποιητικού του. Ως εκ τούτου, το σχόλιο δε γίνεται δεκτό.

Ένας εκ των συμμετεχόντων στο σημείο 1.1 δηλώνει πως θα πρέπει να προστεθεί ότι για την ισχύ της υποχρέωσης ανάκλησης θα πρέπει ο πάροχος να έχει ενημερωθεί επίσημα για την απώλεια της ιδιότητας του προσώπου.

Σύμφωνα με την παράγραφο 11.7 «...Σε κάθε περίπτωση, πριν από την ανάκληση, ο ΠΥΕ επαληθεύει ότι το αίτημα υποβάλλεται από πρόσωπο που νομιμοποιείται προς τούτο.» και σύμφωνα με την παράγραφο 11.3 «Ο ΠΥΕ δικαιούται, μέχρι την εξακρίβωση και επιβεβαίωση ή όχι των λόγων ανάκλησης πιστοποιητικού, να προβεί σε άμεση αναστολή του.». Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι στην κρίση του παρόχου να ενημερωθεί επίσημα. Συνεπώς, το σχόλιο δε γίνεται δεκτό.

Επί του Άρθρου 12

Ένας εκ των συμμετεχόντων ζητά να διευκρινιστεί αν θα υπάρχει υποχρέωση τήρησης αρχείου και μεταβίβασής του για τις υπηρεσίες Συστημένης Παράδοσης ή Χρονοσήμανσης.

Το άρθρο 12 αφορά την υποχρέωση τήρησης αρχείου εγκεκριμένων πιστοποιητικών. Όλες οι εγκεκριμένες υπηρεσίες που ορίζονται από τον Κανονισμό eIDAS αφορούν ή χρησιμοποιούν εγκεκριμένα πιστοποιητικά όπως ηλεκτρονικής υπογραφής/σφραγίδας, χρονοσήμανσης, γνησιότητας ιστοτόπου, κατά συνέπεια οι υποχρεώσεις του άρθρου 12 διέπουν όλους του παρόχους εγκεκριμένων υπηρεσιών εμπιστοσύνης.

Ένας εκ των συμμετεχόντων στην παράγραφο 12.3, δηλώνει πως θα πρέπει να διευκρινισθεί εάν οι επτά (7) ημέρες αφορούν σε εργάσιμες ή ημερολογιακές και προτείνει να αφορούν σε εργάσιμες ημέρες.

Το σχόλιο γίνεται δεκτό οπότε η παράγραφος 12.3 τροποποιείται ως εξής:

«12.3 Ο ΠΥΕ παρέχει στο δικαιούχο του πιστοποιητικού πρόσβαση στα δεδομένα που τον αφορούν, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματός του, στο οποίο ο ΠΥΕ υποχρεούται να απαντήσει εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) εργασιμίων ημερών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος.»

Ένας εκ των συμμετεχόντων στην παράγραφο 12.5, δηλώνει πως θεωρεί ότι για την αποκάλυψη των στοιχείων δεν μπορεί να έχει ο πάροχος το βάρος τη κρίσης για την ύπαρξη υπερισχύοντος έννομου συμφέροντος αλλά να κρίνεται με αίτηση προς την ΕΕΤΤ. Ένας άλλος εκ των συμμετεχόντων θεωρεί πως το αποδεδειγμένα υπερισχύον έννομο συμφέρον θα πρέπει να κριθεί από την αρμόδια αρχή (πχ Εισαγγελίας) την απόφαση της οποίας και θα πρέπει να εφαρμόσει ο ΠΥΕ.

Προκειμένου να υπάρχει μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου, η παράγραφος 12.5 αναδιατυπώνεται ώστε να περιορίζεται η δυνατότητα γνωστοποίησης στοιχείων εκ μέρους του ΠΥΕ, ως εξής:

«Σε περίπτωση εγκεκριμένου πιστοποιητικού για το οποίο χρησιμοποιείται ψευδώνυμο, αντί του ονόματος του προσώπου, ο ΠΥΕ επιτρέπεται να γνωστοποιεί στοιχεία για την εξουσία εκπροσώπησης ενός τρίτου προσώπου ή επίσημα, επαγγελματικά ή άλλα στοιχεία της ταυτότητας του προσώπου, μόνο εφόσον το τρίτο πρόσωπο ή η αρμόδια αρχή έχουν συναίνεσει ως προς τη χρήση του ψευδωνύμου. Ο ΠΥΕ επιτρέπεται να γνωστοποιεί προσωπικά δεδομένα των φυσικών προσώπων που χρησιμοποιούν εγκεκριμένα πιστοποιητικά, ή άλλες υπηρεσίες εμπιστοσύνης, στις αρμόδιες αρχές εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. κατόπιν σχετικού αιτήματος των κατά νόμο αρμοδίων αρχών, επειδή η γνωστοποίηση είναι αναγκαία ιδίως για:
 - 1.τη δίωξη ποινικών ή διοικητικών αδικημάτων,
 - 2.την αποτροπή κινδύνων για τη δημόσια ασφάλεια ή την τάξη ή
2. όταν διατάσσεται από τις αρμόδιες δικαστικές αρχές.

Το δικαίωμα γνωστοποίησης δεδομένων σύμφωνα με την πρόταση 1 (1) δεν ισχύει εάν αυτό αποκλείεται ρητά από την ισχύουσα νομοθεσία.

Ο ΠΥΕ έχει υποχρέωση να καταγράψει την εν λόγω γνωστοποίηση των δεδομένων και να ενημερώσει σχετικά τον δικαιούχο του πιστοποιητικού.»

Ένας εκ των συμμετεχόντων, για την παράγραφο 12.6 αναφέρει ότι η φράση «...ελλείπει τέτοιας πληροφορίας, επτά (7) έτη από την ημερομηνία εμφάνισης των πληροφοριών σχετικά με τα δεδομένα που έχουν εκδοθεί και ληφθεί από τον ΠΥΕ στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του.» πρέπει να παραληφθεί καθώς τα ψηφιακά πιστοποιητικά έχουν πάντα ημερομηνία λήξης (validTo).

Το σχόλιο γίνεται δεκτό οπότε η παράγραφος 12.6 τροποποιείται ως εξής:

«12.6 Κάθε καταχώρηση εγκεκριμένου πιστοποιητικού διατηρείται στο Αρχείο για χρονική περίοδο τουλάχιστον επτά (7) ετών από τη λήξη ισχύος του εγκεκριμένου πιστοποιητικού.»

Ένας εκ των συμμετεχόντων για την παράγραφο 12.6 ζητά να διευκρινισθεί τι θα γίνει με τα παλαιότερα αρχεία των παρόχων τα οποία αφορούν σε πιστοποιητικά παλαιότερα της επταετίας (7 έτη) αλλά νεότερα των τριάντα (30) ετών βάση της πρότερης υποχρέωσης και προτείνει να προβλεφθεί η δυνατότητα διαγραφής τους έτσι ώστε σε κάθε περίπτωση ο πάροχος να διατηρεί αρχείο μέχρι επτά (7) έτη.

Σύμφωνα με τη μεταβατική διάταξη του Άρθρου 14, η υποχρέωση τήρησης του Αρχείου για τριάντα (30) έτη καταργείται, οπότε ο ΠΥΕ έχει τη δυνατότητα διαγραφής τους μετά τα επτά (7) έτη.

Επί του Άρθρου 14

Ένας εκ των συμμετεχόντων, αναφορικά με την εγκυρότητα των εγκεκριμένων πιστοποιητικών που εκδίδονται για φυσικά πρόσωπα σύμφωνα με την Οδηγία 1999/93/ΕΚ, προτείνει την αντικατάσταση της διατύπωσης «για την υπηρεσία αυτή» με «για την υπηρεσία δημιουργίας ηλεκτρονικών υπογραφών, βεβαιώνοντας ότι οι διατάξεις του Κανονισμού eIDAS που αφορούν στην τήρηση της ασφάλειας του Αρχείου (άρθρο 12 του παρόντος κανονισμού) και η υπηρεσία ελέγχου εγκυρότητας των Πιστοποιητικών που εκδόθηκαν, εφαρμόζονται πλήρως» ως ελάχιστη προϋπόθεση για την επέκταση αποδοχής των «Αναγνωρισμένων» Πιστοποιητικών που εκδόθηκαν βάσει του ΠΔ 150/2001. Επιπλέον, ζητά να οριστεί σε Εθνικό επίπεδο μια καταληκτική ημερομηνία ισχύος των «Αναγνωρισμένων Πιστοποιητικών» που εκδόθηκαν βάσει του ΠΔ 150/2001.

Η ΕΕΤΤ κρίνει ότι η απαίτηση υποβολής «έκθεσης αξιολόγησης της συμμόρφωσης στην ΕΕΤΤ για την υπηρεσία αυτή» καλύπτει όλο το εύρος απαιτήσεων του Κανονισμού eIDAS και είναι πιο δυνατή ως απαίτηση από την πρόταση

αντικατάστασης. Αναφορικά με τον ορισμό καταληκτικής ημερομηνίας σε εθνικό επίπεδο για τα «Αναγνωρισμένα Πιστοποιητικά» που εκδόθηκαν βάσει του ΠΔ 150/2001, υπερισχύει η μεταβατική διάταξη του Άρθρου 51 σημείο 2 του Κανονισμού eIDAS, οπότε η παράγραφος δεν χρήζει τροποποίησης.

Επί των Παραρτημάτων

Ένας εκ των συμμετεχόντων, σχετικά με τα Παραρτήματα 1, 2 και 4, όπου καταγράφονται οι παρεχόμενες εγκεκριμένες και μη εγκεκριμένες υπηρεσίες, προτείνει η περιγραφή τους να συμβαδίζει με τις 6 ομαδοποιημένες υπηρεσίες του eIDAS και να ακολουθηθεί η ορολογία του Κανονισμού, Άρθρο 3 ορισμός 16.

Η καταγραφή των εγκεκριμένων υπηρεσιών στο παράρτημα 1 και 4 και των μη εγκεκριμένων υπηρεσιών στο παράρτημα 2 ακολουθούν την ορολογία του Κανονισμού eIDAS, και ειδικότερα το Κεφάλαιο III, χωρίς να έρχεται σε αντίθεση με τον ορισμό των υπηρεσιών εμπιστοσύνης στο άρθρο 3 αυτού. Η ομαδοποίηση που προτείνεται από τον συμμετέχοντα είναι μια ελεύθερη κατηγοριοποίηση των υπηρεσιών όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του Κανονισμού eIDAS. Ως εκ τούτου, η καταγραφή των εγκεκριμένων και μη εγκεκριμένων υπηρεσιών χρήζει τροποποίησης μόνο στην υπηρεσία 9 ως εξής: «9. Δημιουργία (εγκεκριμένων) πιστοποιητικών Γνησιότητας Ιστοτόπων»

Ένας εκ των συμμετεχόντων, για το Παράρτημα 3 προτείνει κάποιες λεκτικές βελτιώσεις χωρίς να αλλάζει το νόημά του.

Η ΕΕΤΤ κάνει δεκτές κάποιες από τις λεκτικές τροποποιήσεις.

Ένας εκ των συμμετεχόντων, στην παράγραφο 2.3 του παραρτήματος 5, βρίσκει μη κατανοητή την πρόταση «... όσον αφορά τις αντίστοιχες καταχωρίσεις και τις αντίστοιχες εθνικές υπηρεσίες του Καταλόγου Εμπιστοσύνης και σχετικά με "υπηρεσίες ψηφιακής ταυτότητας" στοιχεία (δηλ. Δημόσια κλειδιά όταν βασίζονται σε PKI).» και χρειάζεται αναδιατύπωση.

Το σχόλιο γίνεται δεκτό και η φράση τροποποιείται ως εξής:

«...όσον αφορά τις αντίστοιχες καταχωρίσεις στον Εθνικό Κατάλογο Εμπιστοσύνης και τα σχετικά με αυτές στοιχεία.»

Ένας εκ των συμμετεχόντων, στην παράγραφο 2.4 του παραρτήματος 5, ρωτά αν μπορεί να είναι υπεύθυνος για τη σύνταξη, καταχώριση, διατήρηση και ενημέρωση του σχεδίου τερματισμού άλλος εκτός από τον ίδιο τον Πάροχο.

Διευκρινίζεται ότι η διατήρηση ενημερωμένου σχεδίου τερματισμού εργασιών αποτελεί υποχρέωση του εγκεκριμένου ΠΥΕ, σύμφωνα με τον Κανονισμό eIDAS και με το άρθρο 7 του εν λόγω κανονισμού της ΕΕΤΤ.

Ένας εκ των συμμετεχόντων, στην παράγραφο 3.1 του παραρτήματος 5, ζητά να διευκρινιστούν τα ακρωνύμια CAs και QERDS και ζητά αναδιατύπωση της πρότασης « Πλήρης παροπλισμός στο τέλος του κύκλου ζωής των εξαρτημάτων που βασίζονται σε PKI (π.χ. CAs, μονάδες χρονοσφραγίδων, QERDS δημιουργών τεκμηρίων) μπορεί να θεωρηθεί ως συγκεκριμένος τερματισμός της Υπηρεσίας Εμπιστοσύνης.»

Για λόγους σαφήνειας η φράση τροποποιείται ως εξής:

«Πλήρης παροπλισμός στο τέλος του κύκλου ζωής μονάδων που σχετίζονται με το PKI (π.χ. Αρχές Πιστοποίησης, μονάδες χρονοσφραγίδας, δημιουργοί τεκμηρίων εγκεκριμένης υπηρεσίας συστημένης παράδοσης) μπορεί να θεωρηθεί ως τερματισμός της Υπηρεσίας Εμπιστοσύνης.»

Ένας εκ των συμμετεχόντων, στην ίδια παράγραφο του παραρτήματος 5, αναφέρει ότι οι σχετικές καταχωρήσεις της TSL δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως «αντίκτυπος» αλλά ως μια φυσιολογική συνέπεια της πράξης τερματισμού, και προτείνει την τροποποίηση «Προσδιορισμός των προτεινόμενων αλλαγών στις σχετικές καταχωρήσεις του Καταλόγου Εμπιστοσύνης».

Ο ΠΥΕ δεν έχει αρμοδιότητα να προτείνει αλλαγές στις καταχωρήσεις του Καταλόγου Εμπιστοσύνης, παρ' όλ' αυτά η ΕΕΤΤ κρίνει απαραίτητο να υπάρχει πρόβλεψη από τον ΠΥΕ για τις συνέπειες που θα έχουν οι διάφορες περιπτώσεις τερματισμού. Άλλωστε, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 7.6 σημείο 1 του εν λόγω κανονισμού της ΕΕΤΤ, «Το σχέδιο τερματισμού θα πρέπει να προβλέπει τόσο τον εκούσιο όσο και τον ακούσιο τερματισμό και να καθορίζει τον αντίκτυπο του τερματισμού στις σχετικές καταχωρήσεις του Εθνικού Καταλόγου Εμπιστοσύνης». Συνεπώς, το σχόλιο δεν γίνεται δεκτό.

Ένας εκ των συμμετεχόντων προτείνει ο τίτλος «Συνδεδεμένα έγγραφα» να αλλάξει σε «Συμπληρωματικά έγγραφα».

Το σχόλιο γίνεται δεκτό.